

C.U.SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2018

Subject Name: Methodology of Education Research-1

Subject Code: MED01MER1

Branch: M.Ed.

Semester: 1

Date: 11/12/2018

Time: 02:30 To 05:30

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન : ૧(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ, મહત્વ અને શૈક્ષણિક સંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૨) શાસ્ત્રીય(મૂળગત) સંશોધનની વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન : ૧(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) ક્રિયાત્મક સંશોધનનો અર્થ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૨) વ્યવહારીકસંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૩) શિક્ષક અને સંશોધન વિષે ટૂંકમાં જણાવો.

પ્રશ્ન : ૨(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનોઆશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષાના સ્ત્રોતો ની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (૨) સંશોધન પ્રક્રિયાનાં સોપાનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૨(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા સમજાવો.
- (૨) સંશોધનમાં નીતિશાસ્ત્ર વિશે સમજૂતી આપો
- (૩) સંશોધનના કોઈ પણ બે ક્ષેત્રો જણાવો.

પ્રશ્ન : ૩(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧)સંશોધન સમસ્યા પસંદગીનો અર્થ,પસંદગીનાં સોપાનો અને પસંદગી માટેના ધોરણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (૨) સંશોધન દરખાસ્તના સોપાનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પાણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) સારી સંશોધન સમસ્યા પસંદગીનાં લક્ષણો જણાવો.
- (૨) સંશોધન પ્રસ્તાવ સંબંધિતે જરૂરી ખર્ચનું આયોજન સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) સંશોધન સમસ્યાના બે સ્ત્રોતો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

પ્રશ્ન : ૪(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પાણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) ઉત્કલ્પનાનો અર્થ અને ઉત્કલ્પનાના પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (૨) નિદર્શનની (નમૂના) સંકલ્પના, જરૂરિયાત અને સારા નમૂનાના લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો

પ્રશ્ન : ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પાણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) નમૂના ભૂલો પર નિયંત્રણ કેવી રીતે કરી શકાય?
- (૨) ઉત્કલ્પનાની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૩) ચલના બે પ્રકારોની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન : ૫નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (૧૪)

- (૧) ક્રિયાત્મક સંશોધન માટે અંગ્રેજીમાં કયો શબ્દ વપરાય છે?
- (૨) સ્વતંત્ર ચલ એટલે શું?
- (૩) નમૂનાનું કદ કેટલું હોવું જોઈએ?
- (૪) સંશોધનના બે મહત્વ જણાવો.
- (૫) વિકલ્પ ઉત્કલ્પનાનો સંકેત કયો છે?
- (૬) કઈ ચલની અસર જોઈ કે માપી શકાતી નથી?
- (૭) નિરાકરાણીય ઉત્કલ્પના કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવેલો છે?
- (૮) શાસ્ત્રીય(મૂળગત) સંશોધન માટે અંગ્રેજીમાં કયો શબ્દ વપરાય છે?
- (૯) સંશોધન દરખાસ્તની રૂપરેખા સ્પષ્ટ કરો.
- (૧૦) અંકુશિત ચલનો સંકેત જણાવો.
- (૧૧) નમૂના પસંદગીના બે સોપાનો લખો.
- (૧૨) ક્રિયાત્મક સંશોધનનાં બે લક્ષણો લખો.
- (૧૩) સંશોધનના કેટલા પ્રકાર છે?
- (૧૪) વિકલ્પ ઉત્કલ્પનાને બીજા કયા નામ થી ઓળખવામાં આવે છે?

